

Plan działań prozdrowotnych dla mieszkańców Miasta Brzeziny na lata 2019-2021

Wprowadzenie

Miasto Brzeziny realizuje zadania w zakresie ochrony zdrowia i zapewnienia równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej dla mieszkańców Miasta Brzeziny. Działania te będące zadaniami własnymi gminy, wykonywane są na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r., poz. 994, poz. 1000, poz. 1349 i poz. 1432) oraz art. 7 ust. 1,3 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2018 poz. 1510 t.j.), art. 3 ust.1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2018 r., poz. 1492 t.j.).

Zadania własne Miasta Brzeziny wynikające z w/w przepisów prawnych realizowane są w ramach odrębnych programów i strategii, uchwalonych przez Radę Miasta Brzeziny:

1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Brzeziny.
2. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii.
4. Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
5. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

Niniejszy program określa najbardziej istotne elementy polityki zdrowotnej w Mieście Brzeziny i wyznacza kierunki działania w zakresie poprawy stanu zdrowia psychicznego mieszkańców, zaspokojenie ich potrzeb zdrowotnych oraz organizacji opieki zdrowotnej.

Lokalna diagnoza

Miasto Brzeziny według stanu na dzień **31.12.2018** roku zamieszkuje 12 139 osób. Osób powyżej 18 roku życia jest 10 053. W tym przedziale wiekowym jest 5 405 kobiet i 4 648 mężczyzn. Dane w tabeli poniżej wskazują, że w ciągu 5 lat nastąpi spadek liczby mieszkańców Brzezin. Jednak w podziale na grupy wiekowe zauważalny jest wzrost liczby osób w wieku 60+. Według prognozy do 2020 roku liczba osób w wieku 60+ wzrośnie z 3072 (w roku 2016) do 3425 (w roku 2020), czyli o 353 osoby w ciągu 5 lat. Prognoza wskazuje, że w 2016 roku liczba osób w wieku 60+ będzie stanowiła 24,45 % ogólnej liczby mieszkańców miasta, do 2020 roku wzrośnie do 28%.

Tab.1 Prognoza na lata 2016- 2020 według Głównego Urzędu Statystycznego

Lata/ wiek	2016	2017	2018	2019	2020
0-14	1862 (14,82%)	1864	1851	1839	1814 (14%)
15- 59	7627 (60,71%)	7513	7402	7317	7249 (58%)
60+	3072 (24,45%)	3171	3279	3355	3425 (28%)
ogółem	12561	12548	12532	12511	12488

Opracowanie własne, dane z GUS.

Głównymi przyczynami zgonów w Polsce są choroby układu krążenia i choroby nowotworowe. Stanowią one ponad 70 % wszystkich zgonów. Wśród kobiet umieralność w wyniku chorób układu krążenia jest zdecydowanie wyższa niż u mężczyzn. Niekorzystnym zjawiskiem jest szybki wzrost liczby zgonów powodowanych chorobami nowotworowymi. W 1990 r. nowotwory złośliwe były przyczyną prawie 19% zgonów, w 2000 r. stanowiły 23 %, a w 2013 r. ponad 24%. Dodatkową przyczyną zgonów, która pojawia się w dość dużej liczbie przypadków w grupie wiekowej powyżej 65 r.ż. są choroby układu oddechowego. Z kolei wśród dzieci i młodzieży (w wieku 5-19 lat) najczęstszymi przyczynami umieralnością są urazy i zatrucia, którym najczęściej ulegają chłopcy.

Cele i zadania Planu

Głównym celem zdrowia publicznego powinno być zapobieganie przedwczesnym zachorowaniom na tzw. choroby cywilizacyjne, czyli choroby układu krążenia, nowotwory, urazy i wypadki, epidemie otyłości i cukrzycy, a także choroby zakaźne w szczególności HIV i AIDS, które nadal powodują większość przedwczesnych zgonów i zagrażają jakości życia ludzi¹.

Główne cele Planu działań prozdrowotnych dla mieszkańców Miasta Brzeziny na lata 2019-2021 :

1. Profilaktyka chorób, w szczególności cywilizacyjnych.
2. Poprawa sposobu żywienia i stanu odżywiania oraz aktywności fizycznej mieszkańców Miasta Brzeziny.
3. Promocja zdrowia psychicznego.
4. Profilaktyka i przeciwdziałanie uzależnieniom.

CEL OPERACYJNY NR 1: PROFILAKTYKA CHORÓB, W SZCZEGÓLNOŚCI CYWILIZACYJNYCH.

Zjawiska, które mają decydujący wpływ na wzrost zachorowań na choroby cywilizacyjne, to: postęp technologiczny, negatywne skutki zanieczyszczenia środowiska naturalnego, coraz bardziej odczuwalne dla zwykłego człowieka. Do chorób cywilizacyjnych zalicza się m.in. cukrzycę, nadwagę, otyłość, choroby układu krążenia i nowotwory. Rozwojowi tych chorób sprzyjają:

- siedzący tryb życia;
- niska aktywność fizyczna;
- ograniczenie ćwiczeń do minimum;
- dieta bogata w produkty wysokotłuszczowe i zawierająca zbyt dużą ilość cukrów i soli kuchennej;

¹ Ministerstwo Zdrowia, <http://www.mz.gov.pl/zdrowie-i-profilaktyka/promocja-zdrowia/> (19.04.2016 r.)

- palenie tytoniu;
- nadużywanie alkoholu;
- stres.

Działania proponowane do realizacji to m.in.:

1. Edukacji społeczeństwa w zakresie unikania czynników ryzyka, wykonywania systematycznych badań i szybkiego reagowania w przypadku wystąpienia niepokojących objawów chorób cywilizacyjnych poprzez organizacje eventów, konferencji, kampanii społecznych.
2. Organizacja badań profilaktycznych oraz motywowanie mieszkańców do ich regularnego wykonywania.
3. Realizacja kampanii informacyjno- edukacyjnej, informowanie i ostrzeganie o ryzyku zdrowotnym związanym używaniem m.in. wyrobów tytoniowych i wyrobów powiązanych poprzez zakup materiałów informacyjnych i promocyjnych.
4. Intensyfikowanie działań na rzecz informowania i edukowania społeczności lokalnej w kwestiach jakości powietrza i jego wpływu na zdrowie.
5. Wsparcie lub powierzenie przez Miasto Brzeziny realizacji zadania publicznego przez organizacje pozarządowe działające w zakresie promocji i ochrony zdrowia, zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie i ustawą z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie.

CEL OPERACYJNY NR 2: POPRAWA SPOSOBU ŻYWIENIA I STANU ODŻYWIENIA ORAZ AKTYWNOŚCI FIZYCZNEJ MIESZKAŃCÓW MIASTA BRZEZINY.

Działania proponowane do realizacji to m.in.:

1. Tworzenie warunków umożliwiających kształtowanie i utrzymanie prawidłowych wzorców odżywiania i aktywności fizycznej w środowiskach nauki, pracy, służby i wypoczynku poprzez wspieranie akcji i kampanii społecznych działających na rzecz zwiększenia aktywności fizycznej wśród dzieci i młodzieży.

2. Tworzenie infrastruktury miasta w sposób uwzględniający i sprzyjający ruchowi pieszemu, rowerowemu i aktywności fizycznej.
3. Działania informacyjne i edukacyjne, w tym w szczególności promowanie kultury fizycznej oraz zdrowego trybu życia u mieszkańców Miasta Brzeziny. Zakup i dystrybucja materiałów profilaktycznych i promocyjnych m.in. ulotek, plakatów, broszur informacyjnych, filmów edukacyjnych.
4. Zapewnienie dostępności do obiektów sportowych i zajęć polegających na aktywności fizycznej.
5. Organizacja konkursów i zawodów sportowych promujących sprawność ruchową i postawę aktywnego trybu życia, w tym zakup nagród, dyplomów lub pucharów dla najlepszych osób i/lub drużyn.

CEL OPERACYJNY NR 3: PROMOCJA ZDROWIA PSYCHICZNEGO.

Upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego i jego uwarunkowań, kształtowania przekonań, postaw, zachowań i stylu życia wspierającego zdrowie psychiczne, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu w szczególności poprzez prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych w formie kampanii społecznych, warsztatów, szkoleń i spotkań edukacyjnych.

CEL OPERACYJNY NR 4: PROFILAKTYKA I PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM.

Działania podejmowane w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Adresaci Planu

Adresatami Planu działań prozdrowotnych są mieszkańcy Miasta Brzeziny. Działania głównie skierowane są do dzieci i młodzieży brzezińskich szkół oraz osób starszych.

Źródło finansowania

Środki finansowe pochodzić będą z budżetu Miasta Brzeziny- środki przeznaczone na zadania z zakresu ochrony zdrowia zabezpieczone na każdy rok budżetowy w uchwale budżetowej Miasta Brzeziny. Przewiduje się możliwość skorzystania ze środków budżetowych Województwa Łódzkiego, środków z NFZ oraz środków z Unii Europejskiej.

Realizatorzy Planu

Realizatorem Planu będzie Miasto Brzeziny, które współpracować będzie nie tylko z jednostkami organizacyjnymi miasta, ale także z placówkami oświaty.

Sprawozdawczość

Burmistrz Miasta Brzeziny przedstawi sprawozdanie z realizacji Planu działań prozdrowotnych dla mieszkańców Miasta Brzeziny na lata 2019-2021 merytorycznej komisji Rady Miasta Brzeziny w I półroczu 2022 roku.